

DÉLI ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. PÉNTEK 22. szám.

December 4.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felelős szerkesztő:
DR. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Véres csaták a déli határon. Harcra készen a közös armádia.

Akik most is távol vannak.

Írta: Fényes László.

A jubileumi ünnepek ott fenn Bécsben csakugyan stilszerűen rendezték a sorstól. A grupp valóban a régi, a zászlók és a koszorúk és a politikai fehérruhás kis leányok, mind akik és amik ott vannak, mind a régiek, sőt akik hiányoznak, azok hatvan évvel ezelőt is távol voltak.

Nem mintha egyáltalán semmi helyük nem lenne a lotharingiai ház címerében és ünnepélyén. Sőt. Ők reprezentálják a Habsburgok életét: az erejüket, a hatalmukat. Hanem mert dolguk van, mintahogy dolguk volt — s ezért nem vehettek részt — az ünnepségen hatvan évvel ezelőt, 1848 december 2-án, mikor I. Ferenc József az osztrák császári trónt, így vagy úgy elfoglalta.

Ezúttal is két alak vált ki az előre csoportosított élőkép-címerből. Aus dienstlichem Interesse beurlaubt.

Az egyik, aki lelépett a helyéről, a Habsburg-ház büszkesége és történelmi tradícióinak letéteményese. Skarlátvörös ruhában, csuklyával a fején, kezében fényesre csiszolt bárd és az öve — egyelőre a saját öve — kötül kötél csügg alá. Hatvan évvel ezelőt délkeletre küldték, most északra kellett mennie. Aus dienstlichem Interesse.

A másik szürkébb alak, a relief-részekből. A közös hadsereg uniformisa van rajta, fiatal ember, talán főhadnagy, az állára a csákó reákapcsolva, inge alatt a mellén egy kis medaillon, a menyasszonya és az édesanyja arcképével. De a kezében kivont kard és úgy van megöröklítve, hogy a szája nyitva — mikor összeesik, akkor is nyitva áll — és kiáltja: Für Kaiser und Vaterland!

Ez nem északra ment, az ő utja ismét délkeletre vezetett, még tovább, mint 48-ban. Akkor csak Isaszeghig kellett jönnie, most Bilekig haladt, für Kaiser und Vaterland. Ezúttal Trajtlér Tibornak hívták, mindegy hogy hogyan, ezeken, százezeren vannak, akiket Trajtlér Tibornak a jubileumi ünnepségen kellett volna szimbolizálni, de akiket nem képviselhetett ott, aus dienstlichem Interesse.

Igy léptek trónra a Habsburgok és most stilszerűen így ünnepelek. Pihen minden munka, cseng a pohár, a népek szíve — amint mondják — túlrad az érzelmekkel, minden virágot leszakítanak és oda dobnak a sárba, hogy elföldjék vele hatvan esztendő minden nyomorúságát és szenvedését, csak a vér és a vas és a kötél két képviselője nem ünnepelek, nekik dolguk van most is, mint dolguk volt akkor.

És lent délen, kint a mezőkön, sivitó szélben vár egy kiszáradt alak s felkapja az avarból az első elesett koponyát, karjára támaszítja a a kaszát és ő is ünnepelek, kacagva kiáltja:

— Éljenek a Habsburgok!

Mire jó a pluralitás? Mebántották Ducl grófot.

A balpárti képviselők tegnap délután érkeztek vissza Szigetvárról, ahol erős korteskedés folyik most Duchon Ödön függetlenségi, Biró József parasztpárti és Komjáthy Béla balpárti jelölt közt. Elbeszéltek, hogy csak Biró és Komjáthy közt várható döntő küzdelem.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter is meghallgatta ezeket a híreket s megkérdezte a balpárti képviselőktől, hogy miképen fogadják a nép a választói reformot.

— Még a kormánypárti képviselők is a pluralitás ellen beszélnek, — válaszolta az egyik képviselő.

— De hiszen én azt az információt kaptam az ország különböző részéből, hogy a pluralitás tetszik a népeknek.

— Dehogyan tetszik! — felelte nevetve a képviselő.

— A székely népnek azonban kell, — mondta Gáll Sándor.

— Csak azért talán, hogy minden szavazatáért kap pénzt! — volt a balpárti képviselő válasza. De a független és önértékes székely választók nem akarnak tudni sem róla.

Andrássynak elég volt ez a közlés. Vállat vont és otthagyta a társaságot...

A politikai korzón.

A bécsi hóhér Prágában. Különös ironiája a sorsnak, hogy a császár 60 éves uralkodói jubileumának napján hirdették ki az ő kedvelt cseh népének fővárosában a statáriumot és e napon jelent meg véres munkájára: a bécsi hóhér. Hatvan évvel ezelőt a bécsi kamarilla itt nálunk hirdette ki a statáriumot és itt dolgozott a bécsi pribék. Szegény koronás aggyasztán! Uralkodásának kezdete és alkonya egyaránt tartományainak nemzetiségi torzsalkodásába esik. Így bosszúja meg magát az évszázados, hagyományos osztrák politika, mely a divide et impera elvével fogva a nemzeti állam megakadályozására mindenkor az államalkotó nemzet egyes nemzetiségi elemeit látszotta ki egymás ellen.

* A fuzió és a néppárt. Amikor a néppárt 24 képviselője aláírásával kibocsátotta ismeretes felhívását az állami anyakönyvek aláírásának megtagadására, a kormány egész és felhivatalos sajtója félreverte a harangokat és csatakiáltásba tört ki: Ki kell dobni a néppártot a koalícióból! Tudni vélték, hogy Wekerle és Andrássy is kemény szavakkal ítélték el a néppárt fellépését és toruk szakadásáig kiabáltak az ügyész után. Akkor persze még nem értették meg, hogy a néppártnak jogilag és a törvény betűje szerint igaza van. Mikor azután látták, hogy Wekerle is, meg a kormány többi tagja is meghunyászkodnak a néppárttal szemben, ők is azonnal elesenedettek és a legnagyobb lelki nyugalommal hirdetik, hogy a koalíciós-pártok fuziója küszöbön álló befejezett tény, amelyet a néppárt bevonásával fognak végrehajtani. A fegyverbarátság megpecsételéseit a függetlenségi tegnap esti pártacsorán résztvevő Rakovszky István vezetésével a néppárt több tagja. Anélkül is tudtuk, hogy az elvtársak közös tából szoktak lakmározni.

* A kormány a panamahíresztelésekről. A pénzügyminiszter ur ma konyomatosa utján cáfolatot bocsát

ki azon támadásokra, amelyek a nyilvánosságban legutóbb az állami vasgyárak üzeme körüli visszaélések tárgyában elhangzottak. Ez eszünkbe juttat egy régi, de jó rituális adomát. Egy katonatiszt meg egy lengyel zsidó együtt utazott a vasúton. A sarokban félenken meghuzódó zsidó egyszerre két ujjával hirtelen az inge alá nyúl és a legnagyobb egykedvűséggel kihuz egy nem éppen közkedvelt háziállatot, amelyet aztán szemhunyorítás nélkül megsemmisít. A katonatiszt, aki eddig megvető lenézéssel funikálta a lengyel lihsorsost, most következőleg szólalt meg: — Hogy az ön ruházata alatt efféle utálatos férgek tanyáznak, az engem nem lepett meg; de arra mégis kíváncsi vagyok, hogy miképp tudott ön mindjárt az első benyúlásra a főregre ráakadni? Mire a zsidó fölényesen mosolyogva felelt: — Mit gondol, vitéz huszár-leben, mi történt volna, ha véletlenül mellette nyulok? ...

Szabdkömvisek a külpolitikában.

Belgrádi szabdkömvisek
Budapesten.

— Saját tudósítónktól. —

—dec. 4.

Szenzációs hírt kaptunk ma szabdkömvisek forrásból. Eszerint a páholyok két szerb exminiszter vendége volt a napokban a belgrádi „Probatim” határpáholy képviselőtében.

A határpáholy kiküldött testvérei azt kérték budapesti testvéreiktől: hassanak oda a békeség érdekében, hogy Bosznia-Hercegovina annektálása ellen propaganda kezdődjék Magyarországon is.

A magyar szabdkömvisek központ a leghatározottabban visszautasította a kérelmet és miután az aktuális politikát a páholyok alkotmánya egyenesen kizárja a szabdkömvisek páholyokból — keményen meg is róttá a felügyelete alatt álló „Probatim” határpáholyt.

A belgrádi szabdkömvisek hosszú orral távoztak Budapestről és renitenskedve továbbutaztak Nyugatra, hogy a külföldi páholyoknál próbáljanak szerencsét.

Magyar szabdkömvisek körében felháborodással tárgyalják a szerb testvérek okvetetlenkedését.

Véres csaták előestéjén.

Megy az armádia lefelé. — Interpelláció a Házban. — Indítás Nagyváradról. — Az első áldozat.

— Saját tudósítónktól. —
—dec. 4.

Mozgósítás még nincsen, mondja a hadügyminiszter, de a tőmérdek csapat szállítás, amelyet tegnapi kommunikáció bejelentett, teljes mértékben megkezdődött. Az ország minden részéből érkeznek hírek arról, hogy százával és ezreivel viszik a katonákat Boszniába. A főváros utcáinak képét is mozgalmassá, harciasná változtatta tegnap is, ma is a tömeges csapat szállítás. A józsefvárosi pályaudvarról ezerkétszáz katonát indítottak utnak tegnap délben, de a készletben álló vonatok arra mutatnak, hogy még sok ezer katonára van szükség Bosznia megerősítésére. A csapat szállítás természetesen nagyon alkalmas volt arra, hogy táplálja a keringő háborus híreket s a képviselőházban, de egyebütt is alig volt szó másról, mint a háborúról. A Boszniába induló katonákat úgy bucsuztatták, mintha háboruba mennének s nem egynek hozzátartozója könnyezve nézett a pályaudvarról kirogogó vonat után.

Ma indítják utnak a józsefvárosi teherpályaudvarról a losonci 25. számú gyalogezred 416 emberét, az egy 60-as Wasa-ezred 245 emberét, továbbá Pilschabáról 306 embert. Ma összesen három vonat indult Boszniába, ezenkívül hét vonat áll készletben, de ezekről egyelőre még nem tudni, hogy mely ezredek számára. A katonák nagyrésze Fiumén át hajókon megy a dalmát helyőrségekbe, Hercegovinába és Boszniába.

Interpelláció a Házban.

A háborus hírek ügyében Nagy György balpárti képviselő sürgős interpellációt jelentett be mára Justh Gyula házelnöknek, aki azonban arra bírta Nagy Györgyöt, hogy halasztsa interpellációját a szombati interpellációs napra.

A háborus híreket illetékes körök tulzottnak mondják és nem tartják valószínűnek a mostani téli időszakot komoly háború viselésére. Különben is — e körök szerint — komoly háborúról nem lehet szó, legfőlegbb határszéli csatározásokról vagy összetűzésekről és épen ezeknek megelőzésére meg ellensúlyozására történnek a nagyobbarányú csapat szállítások a határszélre.

Az első áldozat.

A szomorú nevezetességű Bilekről azt a hírt közölték ma, hogy egy montenegrói fegyveres banda rálesett egy osztrák és magyar katonai őrzőre és fölkoncolta. A hír szerint az őrzőre valamennyi tagja odaveszett, köztük Trájtler Tibor harmincyolcadik gyalogezredbeli főhadnagy is. Az őrzőreben a főhadnagyon kívül öt harmincyolcas és három huszonhárom katonai áldozatul esett a montenegrói banda kegyetlenségének; akit agyon nem löttek közülök, azt utóbb fölakasztották. Ezt a bileki hírt a félhivatalos Magyar Távirati Iroda megcáfolja.

A cáfolat szerint a hadügyminiszteriumban semmit sem tudnak a katonák elveszéséről: ha tudnának, a hadügyminiszterium sietne elsőül nyilvánosságra hozni a dolgot. Általában véve, a hadügyminiszterium nem szándékozik eltitkolni megtörtént eseményeket s a mi a bileki esetet illeti, nem hiszi, hogy magánosok hamarabb értesültek volna róla, mint maga a hadügyminiszterium. Ez a félhivatalos cáfolat igen örvedetes dolog volna, ha Trájtler Tibor főhadnagynak visszaadhatná az életét. Hogy más magyar fiuk veszték-e oda csakugyan Boszniában, úgy, ahogy a hír mondja, nem tudjuk. Annyi azonban való, hogy Trájtler Tibor főhadnagyt már el is temették.

Nyiregyházáról kapjuk a hírt, hogy az ott lakó Trájtler-családnak a minap távirat érkezett Bilekről, amelyben az ezredes Trájtler Tibor halálát jelenti.

Távirati kérdezősködésre az ezredes azt válaszolta, hogy a főhadnagy öngyilkossá lett. A család hazavitette a holttestet Nyiregyházára s akkor látták, hogy a halottat bal arcán, az orra mellett érte a gyilkos golyó. Mivel öngyilkosság alkalmával még soha sem történt, hogy a halálra szánt ember a fegyvert arcába sütötte volna s legkevésbé tehető az föl katonától; a család már akkor arra gondolt, hogy a főhadnagy halálát idegen golyó okozta.

A mai bileki hírt Nyiregyházán Trájtler Tibor halálának szomorú magyarázatoként fogadták. Mint tudósítónk írja, a szerencsétlenül járt főhadnagy harminc-harminckét esztendő, erős, szép növésű ember volt. Kedves, szimpatikus egyéniségénél fogva a társaságokban nagyon szerették. Édesapja városi főorvos és igen népszerű ember volt Nyiregyházán; két esztendővel ezelőtt halt meg.

Özvegy édesanyjának még két gyermeke maradt: az egyik szintén katonai, a másik leány.

A nagyváradai bakák indulása.

Nagyvárad, dec. 3.

A nagyváradai 37. gyalogezred harmadik zászlóalja tegnap reggel indult el messze utjára, Boszniába. A nyirkos téli szürkületben csengő-bongó muzsikaszóval, hejehujás, vidám nótával vonultak ki a bakák a nagy állomásra.

Ne sírj, bundás, ne sírj,
Eltelik az idő,
Nékem is lefogyott
A három esztendő...

A hadi zászlóaljat régi parancsnoka, báró Menzi Hugó őrnagy vezette. Kint a pályaudvaron a kora hajnali időben ember-ember látán. A helyőrség összes tisztjei, Grünzweig és Cankl tábornokok. Pergő dobszóval érkeztek a harminchetesek, a híres Nustyu-regiment diszszázada, melynek élén az ezred Custozza, Magenta tűzvihariban tépett, ezüstrojtos zászlaját vitték.

A nagy utra készülő bakákat utcahosszat, az öreg vár kapujától a vasuti állomásig síró, jajveszékeltő asszonyok kísérte. A tisztiek maguk vigasztalgták a nagykeskenős, siránkozó néniüket, akik eljöttek az apró oláh falukból, hogy a szívük magzatjától elbucsuzzanak.

Kint a pályaudvaron Schreiter ezredes fogadta a távozó batallion parancsnokának jelentését és még egyszer szemlét tartott a hadi felszerelésű zászlóalj felett. Azután a térségen frontba állították a katonákat. Hangos vezényszavak pattogtak, aztán a zászlóalj elé lépett Grünzweig Artur altábornagy, állomásparancsnok:

— Fiaim, — mondotta — nehéz szolgálat elé állított benneteket a legfelső parancs. Nehéz, igazi katonának való feladat az, ami messze idegenben rátok várakozik. De bármilyen körülmények közé sodorjon benneteket a sors, ne feledjétek soha hős elődeitek példáját, akik örök emlékeztető diadalmas napokon szereztek dicsőséget a József-ezred lofogójának...

Halálos esőnd fogadta a generális szavait, csak az asszonyok fel-felcsukló zokogása hallatszott. Az altisztek a peronra vezényelték a batalliont, a távozó tisztikar pedig a tábornok köré gyülekezett. A zászlóalj tisztjei: br. Menzi Hugó őrnagy, Scholz Béla, Reiber Viktor, Moga János, Bien Samu kapitányok, Prschybill, Rabatics, Weisz, Dán főhadnagyk, Dupek, Csedrantszky, Venderinszky, Bittó hadnagyk, Stoll, Prija, Breyer és Krizsán zászlósok.

A tábornok meleg szavakkal vett búcsút a tisztektől:

— Nagy szükség lesz az urak bátorságára, vitéségére. Minden bajtársi érzésünk kísérje az urakat. Bizom önökben...

Sűrű füttentéssel cammogott most elő a külön katonai vonat. Egy másodosztályú, tizenégy harmadosztályú kocsi és kilenc teherwaggonból állt a garnitúra. Az 1308. számú elsőosztályú gépet fogták a kocsihoz, amelyet Szegeden, Szabadkán át Bosznia-Bródig cipel.

Legujabb.

Pozsony, dec. 4.

Az a hír, hogy a 72-ik gyalogezred három közlegényét a montenegróiak Rízano mellett lelőtték, a tényeknek megfelelő. Egy, az ezredparancsnoksághoz érkezett újabb jelentés szerint egy tisztet is agyonlőttek, más verzió azonban csak Naess József hadnagy eltűnéséről ad hírt. Csütörtökön Pozsonyból kétszázharminc ujong és póttartalékos a rízanoi helyőrség erősítésére Győrön át Fiuméba indult, ahonnan gőzösön folytatják utjukat a Bocchebe.

A képviselőház ülése.

— December 4-én. —

A mai ülés napirendje: a kultuszminiszteri budget.

Justh Gyula elnök az ülést 10 óra után nyitja meg, alig 5-6 képviselő jelenlétében.

A miniszterek közül jelen vannak: Wekerle, Apponyi. A jegyzőkönyvet Rajk Aladár vezeti.

Az elnök jelenti, hogy Pop Cs. István jelentkezett nála, hogy félreértett szavait helyreigazítsa Darányival szemben. Az elnök a szót megadja és Pop Cs. István felszólalása tudomásul szolgál.

Zakariás János ugyanily címen kért szót és helyreigazítása szintén tudomásul vételett.

A kultusz-vitára tértek át ezután. Markos Gyula az első szónok, aki azzal kezdi, hogy bizalommal van Apponyi iránt.

TÁVIRATOK.

Gyilkos földomlás.

Bellunó, dec. 4. Este 8 óráig 11 halottat, 11 súlyos sebesültet ástak ki

Pra mellett a földcsuszamlásnál a romok alól. Még 20 halottat keresnek. A pánik óriási, mert újabb földcsuszamlástól félnék.

A „Fremdenblatt” — a katonai mozgalmakról.

Bécs, dec. 4. A „Fremdenblatt” ma azt írja, hogy az összes katonai csapat szállítások a 15. hadtestnek fölemelt békelétszámra való emelésére vonatkoznak és nem jelentenek mozgósítást. Egyben a boszniai csapatok is most kapják meg rendes utoncsúszásukat.

János szerette Aladárt, Aladár viszont szerette Jánost.

— Saját tudósítónktól. —
—dec. 4.

Megható poetikus történet... János szerette Aladárt, Aladár szerette Jánost; egymáséi is voltak rövid időre, de jött a kegyetlen rendőrség és megzavarta Jánost, megzavarta Aladárt.

János és Aladár — ezer bocsánattal — a Deák-ternek azt a kicsi, magányos házat választották ki enyelgésük tanyájává, ahonnan csak a ruha rendbehozatala után szabad távozni. Itt találkoztak, itt szerették meg egymást — mert igazi igazság: az igazi szerelem nem válogatós.

A rendőrség itt csipte el a pásztoróra hőseit: Jánost teljes nevén Huber János 28 éves napszámost és Aladárt, Balza Aladárt, kivándorlási főfelügyelő kisasszonyt.

Jánosnak se kenyere, se lakása — így aztán fogva maradt a rendőrségen. Aladár önagsága kivándorlási főfelügyelő — ergo szabadlábon maradt.

Megható és poetikus história...

Késsel a hűtelen ellen.

Szívet szívért...

Majsa, dec. 4.

Vérlázító gyilkosság történt Bolográrott. Czibolya Zsófi nevű leány szerelmi viszonyt folytatott Jójárt János odaváló legényével.

A szerelmesek csakhamar elhidegültek egymás iránt. S hogy a leány ellenszenvének annál hathatósabb kifejezést adjon, néhány ismerőst fölfogadta, hogy néhányszor alaposan náspángolják el volt szeretőjét.

Emiatt Jójárt János bosszút forralt ellene. Várta az alkalmat, hogy bosszúját hűthesse. Tegnap délután ezt az alkalmat elérkezettnek találta. Két óra tájban megleszte Czibolya Zsófit a Mária-tanya közelében. Oda-sietett s ráordított:

— Most leszámolok veled!

Erre kikapta csizmája szarából élesre fent kését s a rémesen sikoltozó leány szívébe mártotta. Azután még háromszor megmártotta kését a leány testében, aztán, mint aki jól végezte dolgát, hozzáfogott kése tisztításához.

A gyilkosságról a csendőrség is tudomást szerzett s csakhamar el is fogta a gyilkost, ki előbb mindent tagadott. Mikor azonban rábizonyult a gyilkosság, maga is beismerte s egy őrizetlen pillanatban kikapva kését, nyakát két helyen felvágta. Sebei nem életveszélyesek. A majsai rabkórházban helyezték el.

Legelősb
bevásárlási
forrás!

háztartási cikkekben
és korcsolyákban.

Biró Albert

vaskereskedése

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 57. szám.

NAPIHIREK

Koczurek No 2.

A kopaszszájú kapitány.

Az Andrassy-ut 54. számú házban lévő „Louvre“-kávéházba tegnap este betért egy 83. gyalogezredbeli borotvált bajszú kapitány. Fekete kávé ivott, aztán, amikor jókedve kerekedett, bevonult az egyik szepáréba, és egymásután rendelte a pezsgőt.

Már a negyedik üveget bontották, amikor a fizető pincér kifejezést adott nézetének, hogy jó lenne talán kifizetni az elfogyasztott italt. A kapitány azonban hallani sem akart a fizetésről, mondván, hogy ráér ő arra majd reggel.

Végül bevallotta, hogy nincs nála pénz, mert holnap indul Boszniába. Rendőrt hívták, aki igazolásra szólította föl a katonatisztet. Ezt sem tudta megcsinálni a kapitány.

Ellenben szövegezett egy sürgönyt Komáromba, amelyben azt írta egy Frey nevű ottani tüzérkapitánynak, hogy azonnal jöjjen Budapestre, mert ő itt nagy bajba keveredett.

A sürgönyt feladták, a kapitányt Pető II. Lajos rendőr a kapitányságra vitte, mert egyáltalában nem tudta magát igazolni. A rendőrség fogja most megállapítani, tényleg kapitány-e a pezsgős vendég, aki Koczurek-nek nevezte magát, vagy pedig szélhámos.

A rendőrségen kiderült, hogy a bekísért alkaptány neve Harrer Rezső bécsi születésű színész, aki az egyenruhát egy komáromi Frey nevű katonatisztől kapta. Néhány nap óta tartózkodik Budapesten, a rendőrség letartóztatta.

Uj aranygyapjasak. A Budapesti Közlöny mai száma jelenti, hogy herceg Windisch-Graetz Ernőt, gróf Pejacsewicz Lászlót, herceg Esterházy Alajos lovassági tábornok, magyar testőrkapitány, gróf Khevenhüller-Metsch Rezső rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, herceg Rohan Alaint, gróf Potocki Románt, gróf Szécsen Miklóst és herceg Lobkowitz Nándor Zdenkót az aranygyapjas-rend fővagiasává nevezte ki a király.

Királyi kitüntetés. A király Stadler József dr. szerajevói római katolikus érsek metropolitát, a titkos tanácsosi ranggal tüntette ki.

Ösztöndíj egy festőművésznek. A kultuszminiszter — mint a mai hivatalos lap jelenti, a gróf Andrassy Dénes és Franciska-féle alapítvány 4200 korona kamatját ösztöndíjként Nyilas Sándor festőművésznek adományozta.

A tanügyi panama. A zugiskolák botránya dolgában két új tanu jelentkezett kihallgatásra: Ölvédi József és Herczog Ferenc fekezők, akik szerdán botrányt csaptak a práter-utcai polgári iskolában és bemutattak a rendőrségen egy háromoldalas, gépirásos jegyzetet, amelynek alapján egy zugiskolás őket a polgári iskolai magánvizsgálatra előkészítette. Ez a háromoldalas jegyzet foglalja magában mindazt, amit egy polgári iskolai vizsgázónak tudnia kell. A könnyvittelannal például négy sorban végeznek. Erről a tantárgyról a jelölteknek a következőket kell tudniok: „Van feltári könyv, amelybe beírjuk az ingó és ingatlan vagyont. A főkönyvbe bevezetjük a bevételt és kiadást és év végén lezárjuk. A naplóba hasonló dolgokat vezetünk be, de ezt havonta zár-

juk le.“ Egy szóval sem több. A világtörténelem is ilyen dióhéjba van szorítva. Egyiptom története például így hangzik: „Egyiptom a Nilus két partján fekszik. Hajdan papok voltak királyai. Tudományokkal foglalkoztak különösen. Piramisokat és temetkezési helyeket abból a korból máig is láthatunk.“ Ölvédi és Herczog is hűségesen betanulták a jegyzeteket, de a vizsgán a tanárok egész mást kérdeztek és így ők megbuktak. Ekkor aztán botrányt csaptak.

Betörők a községiházán. A galánthai csendőrség táviratban közölte a budapesti főkapitánysággal, hogy az ottani községiházán betörték és gey asztaliókból 100 koronát elvittek. A tetteseket nyomozzák.

Betörés egy törvényszéki palotába. A pozsonyi törvényszéki palotába, mint tudósítónk táviratozza, ma éjjel betörők jártak, akik a vizsgálóbíró és az ügyészség hivatalából számos apróbb tárgyon kívül elvittek körülbelül kétszáz korona készpénzt és az iratokat több szobában szétszörták. A rendőrség nyomozza az ismeretlen tetteseket. Az egyiknek ujjlenyomatát sokszorosították. Előtte való éjjel a galánthai járásbírószáron volt betörés, amikor is Kesztyer Tivadar aljárásbíró iróasztalából kilencven koronát loptak el.

Az Athosz-hegyi kolostor izgatása. Még élénk emlékezetben él az a nagyarányú izgatás, amely néhány évvel ezelőtt Máramarosme gyében az Iza-völgyi községekben földulta a görög-katolikus hívők nyugalma. Az akció arra irányult, hogy a görög-keleti egyháznak híveket toborozzon. A botrányos izgatásnak főkolompósa a bíróság elé kerültek, ahol méltó büntetésben részesültek. Az utolsó években mintha helyreállt volna a béke és nyugalom. Most azonban váratlanul nyomára jött a hatóság az újabb izgatónak. Mint máramarosszigeti tudósítónk írja, az izai járás főszolgabírájának tudomására jutott, hogy Athosz kolostorából egy iratcsomó érkezett Vladimir Endre görög-katolikus tanító címére. A hatóság lefoglalta a küldeményt s kitünt, hogy az izgató maga a szerzet, a mely fölhitva a tanítót, vegye föl újra a küzdelmet s ne rettenjen vissza semmiféle terrortól, még a börtöntől sem. E célra rendelkezésre bocsátják neki a szükséges izgató irásokat s biztosítják, hogy pénzzel is bőven ellátják. A tanító ártatlannak mondja magát.

Uj lap. „Ujpesti Napló“ címmel a jövő héten Ujpesten lap indul Lovász Károly, szerkesztésében.

Feltűnést keltő Budapest az országosan ismert Zélinger-féle készpénzrendszerű I-ső rangú ur szobák-termekek zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A tanító panasza. Fischer Ignác szatmárterebesi gazdaember falopással és egyéb jókkal vádolta meg egy, a kultuszminiszterhez elküldött fölterjesztésében Argyellán István ta-

nítót. A vádak a vizsgálat során nem nyertek beigazolást és így Fischer ellen megindult hivatalból a rágalmozási pör. Makutz bíró elnöklésével ma ülnek fölőtte törvényt.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET:

A színpad világból.

Hildegvér.

Tanay Frigyes tegnap baleset érte, egy a magasból lehulló téglá érintette. Az eset feltűnést keltett és sokan körülfigyelték a népszerű művészt.

Szerencsére nem történt baj; Tanay leporolta a kabátját, amelyen a téglalecsuszott, azzal tovább ment. Egyik ismerőse, aki épen ott volt, sokkal jobban ijedt meg és sápadtan kérdezte:

— Ha most ez a téglá agyonütött volna...

— Tanay nevetve szólt:

— Milyen jó kifogás lett volna, hogy elmaradjak a próbáról!...

Sport.

Football. MTK.—Törekvés S. E. Vasárnap a lágymányosi pályán találkozik Magyarország bajnoksapata a Törekvés jóképességű csapatával. Tekintettel azon körülményre, hogy a TSE. épen a legerősebb csapatokkal szemben érte el a legszebb eredményeit, szép és mindvégig tartalmas játékra lehetünk elkészülve. A belépésre training-jegyek érvényesek.

Föv. T. C. BAK. vasárnap tartja bajnoki mérkőzését a soroksári-uti pályán. A két csapat utolsó találkozója alkalmával eldöntetlenül mérköztek 0:0 arányban. Azóta mindkét csapat játékudása nagyot javult és így heves küzdelemre van kilátás. A negyed 3 órakor kezdődő matchre training-jegyek válthatók. Dél előtt a második csapatok játézanak.

Birkózás. A Törekvés Sport-Egylet f. hó 5-én nagyszabású házi birkózóversenyt rendez, amelyre az egyletnek mintegy 30 birkózója nevezett. Már magában véve Hudák, Ujlaky, Maróty, Téger szereplése óriási sikereket biztosít. A versenyt a máv. észak fémhelytelepi tornatermében rendezik.

A Magyar Labdarugó-Szövetség fe gyelmi bizottsága tegnap este tárgyalta dr. Füzesséry Zoltán elnökte mellett a pófozkodó játékosok ügyét. Kelemen (MAC.) 1909. Koródyt (FTC.), Kazárt (UTE.), Roozt (Föv. T. C.) 1909. márc. 31-éig felfüggesztették játékjoguktól. Domonkos (MTK) nem jelent meg s így mig ítéletet nem hoz a szövetség, színtén el van tiltva a játéktól. — A Molnár testvérek (BTC.) ügyének tárgyalása tegnap estére volt kifűzve. Mielőtt a szövetség ítéletet volna, a Molnár testvérek a szövetséghez egy levelet intéztek, amelyben kérik a tanuk kihallgatásának mellőzését, amennyiben az ítéletben megnyugodnak.

KÖZGAZDASÁG,

TÖZSDE.

mai előtőzsde barátságosabb külföldi hangulatra szilárdan indult. Jegyeztettek a következő javult árfolyamokon:

Osztrák hitel	615.50
Magyar hitel	711.50
Leszámitoló	462.—
Rimamurányi	509.—
Osztr.-Magyar Államv.	660.—
Jelzálogbank	400.—
4 száz. m. koronajáradék	90.60

Ajándékok:

ezüstből 2, aranyból 6, ékkövesek 30, ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerész és órasoknál Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron alul. Eltörtött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becsesülhetnek. Tessék címünket tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Rum és likőr

legfinomabb

előállításához küld utasítást

ingyen

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5.

Varrógépek újdonatujak, félaron, Singer női-varrógép 27 forint, karikahajós női varrógép 40 forint, centrálbóbin női varrógép 45 frt., karikahajós női varrógép, 5 fűkos, diszes kiállításban 50 frt., centrálbóbin női-varrógép 5 fűkos, remek kivitelben, 55 forintért kapható Krausz Henriknél, Budapest, IV. kerület, Veres Pálné-utca 40., földszint. Ügynökséggel nem dolgoztatok.

Legjobb és legszebb

CZÍPŐK

BENCZE ÉS TÁRSA-nál

BUDAPEST, IV., Váci-utca 2.

A KOBRAK-czipők egyedüli elárusítója a Belvárosban

Kiadja:

A „DELI UJSÁG“ LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

ESZTERGAPADOK és használt SZERSZÁMGÉPEK

minden méreletben, csödtőlmegettől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladó

Telefon 34—36. Grünspar Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24. Telefon 34—36.

KIRÁLY-kávéház

Erzsébet-körút 53.

Esténként
36-ik RÁCZ LACZI
és jeles zenekarának hangversenye.
Minden délután katonazena.

Látta-e már nappal?

a Lukács Kecskeméti-u. 7.
sz. alatti valap-
és nyakkendő-újdonságok ki-
rakatait?
Ha nem, nézze meg!
Ott egy valódi angol kemény nyakkendő-kalap 5 és
7 korona, egy valódi olasz puha kalap 4 kor.

A veszedelmes ponyvairodalom
ellen súlyozására készült a

Detektív krónika

SZERESZÉN - FRÖHLICH JÁNOS - ÁRA 12. Jár

Ára 12 fill. minden dohánytözsében.

Megnyilt a

Tisza-Szálló

Tisza-szálló épületében
Budapest, VI., Révay-utca 24. sz.
Havnan szoba, villanyvilágítás,
rézágynak. Hónapos és napos
szobák 1 fritől feljebb kaphatók.
Hónapos szobák ára 30 forint.

Valódi porosz szalonköszé-
net és kekszöt székben
valamint egész évben
a leggyorsabban és legol-
csóbban szállítanak

Rédei és Társa

köszén-nagykereskedők
Központi iroda:
V., Béla-utca 4.

TELEFON
36-83.

Hölgyek figyelmébe!

Kosztümök	K 32.-
Divatalk.	5.-
Selyemblúz	12.-
Szővetblúz	7.-
Flanelblúz	3.50
Clothingjupon	3.50
Selyemjupon	12.-
Pongyolák	6-tól

Vásznak, női fehérnemű,
Agyarnitúrák és ruha-
kelmék rendkívül olaso
elárúsítása.

ERDŐS ARMIN

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 30. sz.

Pénzt butorra,

zongorára. Butort, zongorát, hintót, auto-
mobilt, kurrens-árut, varrógépet, kerékpárt,
stb. feltűnő utányosan beraktározunk.
Tauszik és Társa VI., Gyár-utca 21.
Telefon szám 83-97. Már beraktározot.
tárgyakat magasabb előleggel kiváltunk.
Ügynökök és üzletajánlók magas jutalékban
részestülnek.

KOVÁCS GYULA

zongora-termel

BUDAPEST,
(Gresham-palota)
V., Ferenc József-tér 5-6

TELEFON 110-66.

Keleti pályaudvar,
nagyszállóda

Budapest, VII., Thököly-ut 18. sz.
A keleti pályaudvar indulási oldalán. A
legnagyobb komforttal berendezve. Szobaár
2.40 koronától kezdve, villanyvilágítással
együtt. Kereskedelmi utazóknak 20 szá-
zalek engedmény.

HERSCH SAMU tulajdonos.

Nagy

karácsonyi vásár

Bluzkülönlegességek, kosztümök,
aljak és pongyolák

Faludi Lászlónál

Budapest, VI., Andrassy-ut 48.
(Oktogon.)

Putzer György

Gyógyforrás-Szálloda (Budán)

udvar- és kerthelyisége
a Lukács útrővel szemben.

Megnyilt. Telefon 107-08.

Minden **SZALAY GYULA**
híres szőlista zenekara hang-
versenyez.

Butor.

Arveresen vett
rég, valamint új
butorokbannagy
választék állandó
nagy raktár csillárokbán, lámpák-
ban, szényegekbán. Fali órák, zon-
gora, pianinó, teljes irodai be-
rendezés, mindent a legjobb, a
legszebb kivitelben árusítunk leg-
olcsóbban

ANGSEL és TARSA

Dob-utca 22. sz. Holló-utca sarok.
Telefon (Lázár L.) 17-78.

A t. cz. gazdaközönség
és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1881. év óta
fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elnevező
Hudamyt. üzletbiztosok: pépészek, kovácsok, molná-
rok, szeszőzők, kertészek, koszászok és felolvasókkal.
Főnököknek a jömenésen elhelyeztetnek Krakauer
Armin, VI., Nagyterő-utca 25. sz. Telefon 84-76.

Biztos gyógyulást

találhat bárki, aki
TITKOS BETEGSEGBEN

szerven és pedig: húgyvese és hólyagbajok,
húgyveszékületek, vizeleti zavarok, epeli
magómlések, sebek és bujkoros bántalmak
(siphilis), az ünfertőzős utóbaiként fellépő
idegbajok, koral fertőző elgyengülés,
báránly bőrkütsések stb. alapos, gyors és
gyökeres gyógyítására szigorúan lelki-
ismeretes gyögmódnál fogva legjobban
ajánljuk, ahogy forduljon teljes bizalommal

Dr. FABINYI

v. kórházi orvoshoz aki a bugyszervi és
bujakörös osztályon csak éven át mű-
ködött.

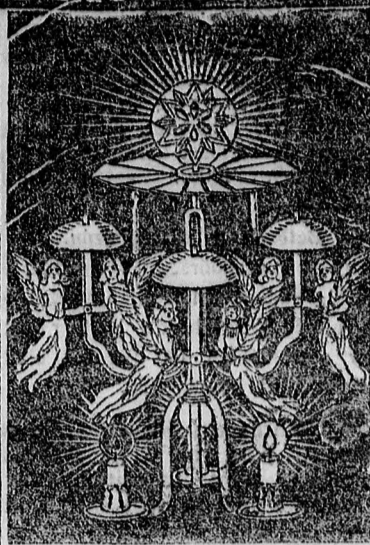
Férfi gyengeségnél (impotentia) még öre-
gebb egyéneknek is meglepő az eredmény.
Biztos siker folytán a honorárium utó-
lag is fizethető. Levelekre díjtalan vá-
lasz, kiváratra gyógyszernek.

Rendelés 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8A. szám.

(Atjához, a Pannónia-szállóval szemben)
Lépcsőházi bojárak. - Külön városzobák

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.

Karácsonyfára való dísz-
angyal-harang

ára **1 korona.**

Minden karácsonyi-csengőn könnyen megerősít-
hető. Gyertyatartókkal, 8 Archanggal, bronzo-
zott 6 angyallal és letehetővel, mely a meggyúj-
tott gyertyák által keletkező hőség folytán önmagától
körben forog és közben skálában valóságos ég
angyal hangokat eszeng. Teljes magassága 80 cm
szeküdes vidékre bérmentve 1 korona 3 fillér
előzetes beklüdeso mellett.

Karácsonyi képes nagy
árjegyzék az összes telező árucikkokról
kiváratra ingyen és bérmentve

ON BERELI
EGY ÓCSKA
ZONGORÁT VAGY
PIANINÓT ES
KIDOB-
9 HAVONTA 12 VAGY 16 KORONA
HÖLCSŐNDÍJAT VEGRE PENZET
KAPATA ZONGORÁJA NINCSEN
HA EZZEN
9 HAVONTA 20 KORONÁT KAP EGY KIVÁLÓ
GYÁRTMÁNYU LEGMODERNEBB
HÁROMPEDÁLOS ÉRCPANÉLTÖKÉS
KERESZTHÚROS-TETSZÉSE SZERINTI
SZINBEN-ÚJ ZONGORÁT VAGY PIANINÓT
NEM-IRÁLLÁ VÁLTÓT, NEM ÁLLIT
REZEST ÉS NEM FIZET BANKNAK
KAMATOT ÉS MÉGIS TULAJDONA
LESZ A ZONGORA. ILYEN IDEÁLISAN
SZOLID LIBERÁLIS MÓDON
KAPHATÓ KIZÁRÓLAGOSAN
ESAK

STERNBERG-DEZSO

ZONGOROK ELADÁSI ÉS HOLESZKESZÉSI TELEPEN
BUDAPEST VI. SZ. ORSZÁGOS ZENEAKADEMIAVAL SZEMBEN
ZONGORÁK BECSERELÉSE JAVÍTÁSÁR HANGOLÁSÁR (KIVÁLÓSÁR)

NAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB NÉPNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

János
Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer és műórás. Öntalálója
a remontőr ingabórnak
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Invitások pontosan eszközöltetnek.

Grammofontulajdonosok

LEMEZEIKET LEGELŐNYÖSEBEN VÁLTOZTATHATJAK
a Grammofonhangszereket központi kicserélési telepről
Budapest, V. I., Dobány-utca 30. Prospektus és lemez-jegyzék
ingyen 10.000 HUF értékű felvétel. Magyar, tör. cseh,
német, szerb, lengyel, horvát, román, rutén, olasz, francia,
angol, orosz, török, arab, héber stb.

Elsőrendű hanglemezek 1 kor.-tól 4 kor.-ig kaphatók.
Külön osztály használt grammofonokból és lemezekből

Hirdetések felvétetnek
a kiadóhivatalban.